

[Ministeren for offentlige Arbejder.]

dog komme med enkelte Udtalelser paa Foranledning af det ærede Medlems forskellige Betragtninger. Forholdet her i Landet for Privatbanerne er dette, at de maa klare sig selv under de Vilkaar, de nu engang har faaet ved deres Anlæg, og disse Vilkaar er forskellige, efter som hvor gamle disse Baner er, hvornaar de blev anlagt, idet der har været forskellige Betragtningmaader, dengang de forskellige Jernbanelove blev givet.

Der er enkelte Baner, af de ældste, som f. Eks. de lolland-falsterske Baner, som det ærede Medlem nævnte, og Østsjællandske Jernbaneselskab, som intet har faaet fra Staten til deres Anlæg, men til Gengæld gav man dem en Rentegaranti, en Garanti for, at de kunde svare deres ordinære Aktierente, idet man formentlig mente efter det daværende Syn paa Jernbaneforhold, at det var en Garanti, der ikke absolut behøvede at blive effektiv; imidlertid er Forholdet, som bekendt, blevet det, at Østsjællandske Jernbaneselskab for længst har maattet opgive at svare Rente af Aktiekapitalen, og denne Forrentning har i mange Aar paahvilet Staten, og ogsaa det lolland-falsterske Jernbaneselskab har i en Række Aar, saa vidt jeg husker siden 1929, i større eller mindre Grad maattet gøre Brug af Rentegarantien og gør det endnu, om end i det sidste Aar i mindre Grad end tidligere. Det er altsaa en Forpligtelse, Staten har paataget sig, men i øvrigt maa disse Baner selv klare deres Driftsbalance.

Andre Baner har faaet en noget anden Stilling. Der er Staten gaaet ind i Deltagelse i Anlægget. For Odense—Svendborg-Banens Vedkommende, for at tage en af de sydfynske Baner, er Staten gaaet ind med en Arealerhvervelse til et Beløb af 736 000 Kr. plus en 500 000 Kr. i Aktier af de 3,5 Mill. Kr., som Anlægsudgiften andrager; for Nyborg—Faaborg-Banens Vedkommende, som Staten ejer, er Staten gaaet ind med det hele Beløb, altsaa de 3,3 Mill. Kr., som denne Bane har kostet, og for Nyborg—Svendborg-Banens Vedkommende er Staten gaaet ind med Halvdelen. Ved andre senere Baner er Staten gaaet ind med som Regel Halvdelen, men dog ved visse af de senere Baner, Banerne ude i det tyndt bebyggede Land, med op til $\frac{2}{3}$; jeg tror ikke, man er gaaet højere, jeg husker det ikke i Øjeblikket. Men Forudsætningen har stadig været, at dermed har Staten opfyldt sin Pligt, og Driftsudgifterne, Driftsbalancen, har Banerne selv maattet bære. Det er da ogsaa

bekendt, at langt de fleste af de Privatbaner, der ejes af Kommunerne, desværre, som Forholdene har udviklet sig, i en Aarrække har maattet hvile paa, at Kommunerne aarlig har baaret ikke saa smaa Udgifter. Tager vi en Koncern, der minder lidt om den sydfynske i Størrelse, Banerne omkring Aalborg, har Kommunerne aarlig maattet bære op imod en halv Million Kroner til Dækning af de 3 Baners Underskud deroppe.

Pensionsordningen ved Privatbanerne har været forskellig, efter som de forskellige Baner har ønsket at ordne sig. De allerfleste Baner har tegnet en Forsikring i en fælles Pensionskasse, og deres Personale er sikret gennem denne ret store Kasse og denne kollektive Forsikring, naar da ikke Banen er ude for saadanne Katastrofer som Nedlæggelse; vi har jo haft et enkelt Tilfælde, Kolding—Egtved-Banen, hvor Pensionskassen ikke kunde og fik fastslaaet ved Højesteret, at den heller ikke skulde svare de paagældende deres Pensioner, i hvert Tilfælde ikke de ved Banen endnu beskæftigede Tjenestemænd, som blev afskediget, men der blev udbetalt dem en vis Pengeum svarende til et Udsnit af den Indbetaling, der var sket i Pensionskassen. Enkelte Baner deltager ikke i denne fælles Pensionsforsikring. Aalborg-Banerne f. Eks. har en egen Pensionsfond, hvoraf Pensionerne udbetales.

Derimod har, som det er oplyst, Sydfynske Jernbaner ingen Pensionsfond. Forholdet har været dette, at lige indtil de senere Aar og maaske vel nok under Indtryk af Selskabets tilsyneladende gunstige Tilstand — det var jo i Stand til at udbetale eller udbetalte i hvert Fald indtil 1929 stadig Forrentning og Udbytter — har der været Enighed mellem Funktionærerne og Medlemmer af Banens Bestyrelse om, at man i Tillid til Banens stadige Eksistens og Eksistensberettigelse, som ingen tvivlede paa, maatte være sikker paa, at Driften var i Stand til at afholde disse Pensioner. Først i de senere Aar er der kommet stærke Tvivl herom, og da man i 1929, tror jeg det var, forhøjede Personalets Pensionsforpligtelser, enedes man om, at den Del, som de nu afgav mere, skulde henlægges til en særlig Fond, idet det, saa vidt jeg husker, er ordnet saaledes, at disse Beløb staar uden for Status, er urørlige; men det andrager jo kun et ganske minimalt Beløb.

Pensionsforholdene har altsaa været ordnet paa forskellig Maade; det har i Praxis været overladt til Banerne et ordne sig sammen med Personalet paa den Maade,